

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	
İÇİNDEKİLER.....	III
ÖN SÖZ.....	XV
KISALTMALAR.....	XIX
Zürih ve Londra Antlaşmaları Öncesinde Kıbrıs Sorununa Kısa Bir Bakış.....	1
Giriş.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

Zürih ve Londra Antlaşmalarının İmzalanması ile Kıbrıs Cumhuriyeti'nin Kuruluş Sürecindeki Gelişmeler.....	11
1. Zürich ve Londra Antlaşmaları.....	14
Londra Vesikaları ve Tatbikatı.....	14
a. Kıbrıs Meselesinin Nihai Hâl Tarzı Hakkında Üzerinde Mutabık Kalınan Temeli İzah Eden Muhtıra.....	16
Ekli Vesikaların Listesi.....	16
2. Zürich ve Londra Antlaşmalarına Tepkiler.....	17
a. Türkiye'nin Müdahale Hakkı Bakımından Eksiklikler.....	38
b. Bağımsızlık Mecburiyeti'nin Garantileri Bakımından Mevcut Diğer Eksiklikler.....	39
c. Ekonomik Konulardaki Eksiklikler.....	39
ç. Vatandaşlık Konusundaki Eksiklikler.....	40
d. Türk Azınlığı Fark Gözetici İşlemlere Karşı Koruma Konusundaki Eksiklikler.....	40
e. Türk Azınlığın Kamu İşlerine Katılması Bakımından Eksiklikler.....	40
3. Kıbrıs Cumhuriyeti'nin Kuruluş Aşamaları.....	48
Komisyonlar.....	48
a. Karma Komisyon.....	49
b. Geçici Komite.....	49
c. Londra'da Oluşturulan Konsey.....	49
Seçimler.....	50
a. Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve Cumhurbaşkanı Seçimleri.....	51
b. Temsilciler ve Cemaat Meclisleri Milletvekili Seçimleri.....	52
Anayasa'nın İmzalanması.....	53
İngiliz Üsleri ile İlgili Antlaşma.....	54
Tüm Sorunlarda Antlaşmaya Varılmasına Dair Resmî Açıklama.....	55
Antlaşmaların İmzalanması.....	55
İngiliz Parlamentosunun Onayı.....	56
4. Kıbrıs Cumhuriyeti'nin İlanı (16 Ağustos 1960)	56
Cumhuriyet'in İlanı Münasebetiyle Yapılan Törenler.....	56
Kıbrıs Valisi Sir Hugh Foot'un Kıbrıs'tan Ayrılışı.....	58
Türk ve Yunan Birliklerinin Kıbrıs'a Çıkmaları.....	58

Geliyor Şiiri.....	61
Türk ve Yunan Kuvvetlerinin Karaya Çıkmaları.....	63
Kıbrıs Cumhuriyeti'nin Yapısı.....	67
5. Cumhuriyet'in İlanına Tarafların Yaklaşımı.....	69
Kıbrıs Türk Toplumunu ve Cumhuriyet.....	69
Rum Toplumunu ve Cumhuriyet.....	71
6. Kıbrıs Cumhuriyeti'nin Uluslararası Kurumlara Başvurusu.....	76
Kıbrıs Cumhuriyeti'nin Birleşmiş Milletler Örgütü Üyeliği.....	76
Cumhuriyet'in Commonwealth Üyeliği.....	76
Cumhuriyet'in Avrupa Konseyi Üyeliği.....	77

İKİNCİ BÖLÜM

Cumhuriyet Devri'nde Taraflar Arasında Başlıca Anlaşmazlık Konuları ve Cumhurbaşkanı Makarios'un Ankara Ziyareti.....	79
1. Ayrı Belediyeler Sorunu.....	80
Belediyelerin Antlaşmalardan Önce ve Geçici Dönem'deki Durumu..	81
Cumhuriyet Dönemi'nde Belediyeler Sorunu.....	83
Rum Manavların Türk Çarşısına Gelme Girişimi.....	83
Türk Belediyeler Kanunu'nun TCM Tarafından Onaylanması.....	88
Cumhurbaşkanı Makarios'un Basın Konferansı ve Belediye Kuruluşlarını Ortadan Kaldırması.....	88
Cumhurbaşkanı Makarios'un Açıklaması Üzerine Kıbrıs Türk Liderlerinin Önemli Toplantısı.....	89
Temsilciler Meclisinin Belediye Kanunlarının Devamını Sağlayan Kanun Tasarısını Reddetmesi.....	90
Türk Belediye Başkanlarının Ortak Bildirisi.....	90
Türk Cemaat Meclisi Belediye Kararlarının Yürürlüğe Girmesi.....	90
Bakanlar Kurulunun Olağanüstü Toplantısı ve Anayasa Dışı Kararı..	91
Ana Vatan Türkiye'nin Makarios'u İkazı.....	91
Bakanlar Kurulunun Anayasa'ya Aykırı Olarak İmar Encümenleri Kurmaya Karar Vermesi.....	91
Cumhurbaşkanı Yardımcısı Dr. F. Küçük'ün Bakanlar Kurulu Kararı'nı İadesi.....	92
Cumhurbaşkanı Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük'ün Teklifinin Bakanlar Kurulunca Reddedilmesi.....	92
Cumhurbaşkanı Makarios'un Belediyelerle İlgili Demeci.....	92
Yüksek Anayasa Mahkemesinde Belediyelerle İlgili Açılan Davalar..	92
Bakanlar Kurulunun Anayasa'yı Ayaklar Altına Alan Kararı.....	93
Cumhurbaşkanı Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük'ün Bakanlar Kurulunun Kararı'nı İadesi.....	94
Hükümetin Belediye Vergileri ile İlgili Genelgesi.....	94
Belediyeler Sorunu Yüksek Anayasa Mahkemesinde.....	94

Belediye Davalarının Yüksek Anayasa Mahkemesinde Görüşülmeye Başlanması.....	95
Yüksek Anayasa Mahkemesinin Belediyelerle İlgili Kararı.....	95
Cumhurbaşkanı Makarios'un Demeci ve Makarios-Küçük Görüşmesi.....	97
Cumhurbaşkanı Makarios'un Teklifleri.....	97
Birinci Teklifteki Talepleri.....	97
İkinci Teklifteki Talepleri.....	98
Cumhurbaşkanı Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük'ün, Cumhurbaşkanı Makarios'un Tekliflerinin Reddedilme Nedenleri Hakkındaki Beyanâtı.....	98
Rum Siyasi Çevrelerinin Cumhurbaşkanı Yardımcısı Dr. Küçük'e Cevabı.....	98
TCM Basın İrtibat Bürosunun Bildirisi.....	99
Türkiye Dışişleri Bakanı Feridun Cemal Erkin'in Konuşması.....	99
TCM Başkanı Rauf R. Denктаş'ın Konuşması.....	99
Yüksek Anayasa Mahkemesi Başkanı Prof. Dr. Ernst Forsthoﬀ ve Yardımcısının İstifaları.....	100
2. Kamu Hizmetinde %70-%30 Sorunu.....	102
Yunanistan Dışişleri Bakanı Evangelos Averof'un Konuyla İlgili Demeci.....	102
Dr. Küçük ile Makarios Arasında Varılan Mutabakat.....	103
Kamu Hizmeti Komisyonunun Tutumu.....	103
Kamu Hizmeti Komisyonu Türk Üyelerinin Tutumları.....	107
Kamu Hizmeti Komisyonu Rum Üyelerinin Anayasa'ya Aykırı Hareketlerine Devam Etmeleri ve %70-%30 Oranının Uygulanmaması.....	107
Türk-Rum Basını ve %70-%30 Oranı.....	108
3. Ordu Sorunu.....	117
Ordu Sorununun Temsilciler Meclisinde Görüşülmesi ve Savunma Bakanı Osman Örek'in Demeci.....	118
Kıbrıs Cumhuriyeti Ordusunun Kurulmasıyla İlgili Kanun Tasarısı'nın Resmî Gazete'de İlanı.....	118
1961'de Ordu Sorunu.....	118
Kıbrıs Ordusu Yasa Tasarısı'nın Temsilciler Meclisinden Geçmesi... ..	119
Savunma Bakanlığının Kıbrıs Ordusunun Kurulmasıyla İlgili Açıklaması ve Savunma Bakanı'nın Demeci.....	119
Kıbrıs Cumhuriyeti Ordusu İçin Harcanacak Paranın 500.000 KL'ye İndirilmesi.....	120
Kıbrıs Ordusunun Kurulmasına Başlanması.....	120
Kıbrıs Ordusunun Eğitim Merkezinin Törenle Açılması.....	120
Cumhurbaşkanı Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük'ün İlk Vetosu ve Demeci.....	121

Ciddi Karışıklıklar.....	122
Teşkilatlı ve Disiplinli Ordu.....	122
Esas Nedenler.....	122
a. Lisan Zorluğu.....	122
b. Disiplin.....	122
c. Anayasa Güçlüğü.....	122
ç. İlaşe ve İbate Güçlüğü.....	122
Cumhurbaşkanı Makarios'un Açıklaması.....	123
Savunma Bakanı Osman Örek'in Kıbrıs Ordusu İle İlgili Olarak Verdiği Demeç.....	126
1962 Yılı İçin Ayrılan "Ordu Ödeneđi"nin İndirilmesi.....	130
1962'de Ordu Sorunu.....	131
Ordu Eğitim Merkezinin Bombalanması.....	131
Orduda Rumların Disiplinsizlik Hareketleri.....	131
1963 Yılında Ordu Sorunu.....	132
4. Vergi Sorunu.....	132
5. Cumhuriyet Devri'nde Türk Tarafının Karşılaştığı Güçlükler, Engeller ve Türk Toplumunu Üyeleri Aleyhinde Girişilen Ayırt Edici Davranışlar.....	135
Cumhurbaşkanı Yardımcısı.....	135
a. Devlet Ziyaretleri.....	136
b. Fotoğraflar.....	136
c. Türk Cemaat Meclisi Tarafından Çıkarılan Kanun ve Kararların Yayımlanması.....	136
ç. Muhtelif Bakanlıklara ve Hükümet Dairelerine Yapılan Müracaatlar ve/veya İstenen Raporlar.....	137
Bakanlar Kurulu.....	137
Türk Bakanlar.....	138
Cumhuriyet'in Amme Hizmeti Komisyonu Türk Üyeleri.....	139
a. Enformasyon Dairesi.....	140
b. Dışışleri Bakanlığı.....	140
c. Kıbrıs'ın Birleşmiş Milletlerdeki Daimî Delegatesi.....	140
ç. Kıbrıs Cumhuriyeti'nin Washington Elçiliđi.....	141
Muhtelif Daireler.....	141
a. Kıbrıs Radyo Yayın Korporasyonu.....	141
b. Kıbrıs Telekomünikasyon İdaresi.....	144
c. Kıbrıs Elektrik İdaresi.....	145
Cumhuriyet Kuvvetleri.....	145
a. Emniyet Kuvvetlerindeki Türkler.....	145
b. Kıbrıs Ordusu.....	146
Cumhuriyet'in Müstakil Daireleri.....	146
a. Cumhuriyet'in Murakabe Dairesi.....	146

b. Cumhuriyet Savcılığı.....	147
c. Cumhuriyet Merkez Bankası.....	147
6. Cumhurbaşkanı Makarios'un Ankara Ziyareti (22-26 Kasım 1962)....	147
Makarios Aleyhine Nümayişler.....	150
Makarios'un Türkiye'den Ayrılışı.....	152
Gürsel'in Konuşması.....	152
Makarios'un Konuşması.....	152

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kıbrıs Rumlarının Cumhuriyet'i Yıkma Amacıyla Giriştikleri Yıkıcı ve Tahrik Edici Hareketler ve Türklerin Tepkileri.....	161
Geçici Devre Sırasında Yapılan Tahrikler (19 Şubat 1959-16 Ağustos 1960)	161
Cumhuriyet'in Kuruluşundan 1960 Yılı Sonuna Kadar Rum Tahrikleri (16 Ağustos 1960-31 Aralık 1960).....	178
Kıbrıs Mücahitler Cemiyeti Millî Aydınlatma Bülteni-No.1.....	183
1961 Yılı ve Rum Tahrikleri.....	189
Rumların Türk Evlerini Kanunsuz Olarak Aramaları ve Türklere Yapılan Saldırıları.....	231
1962 Yılı ve Rum Tahrikleri.....	235
1. Antlaşmalar İş Birliğinin Temelini Teşkil Eder.....	237
2. Rumların Bu Tutumunu Çoktan Biliyor ve Teşhir Etmiş Bulunuyorduk.....	237
3. Yıldırma Kampanyası Devam Ediyor.....	237
4. Evvelce Bize İnanmayanlar Vardı.....	237
5. Diktatörlük Temayülleri.....	237
6. Yanlış Çıkan Mesajlar.....	238
7. Gizli Gayeler.....	238
Türk Cemaatinin Reaksiyonu.....	238
İçişleri Bakanı Polikarpos Yorgacis'in Anayasa'yı Ayaklar Atına Alan Konuşması ve Türklerin Tepkisi.....	249
Kıbrıs Türk Gazeteciler Cemiyeti Tarafından Yayınlanan Tebliğ.....	256
OPEK Rum Yeraltı Örgütünün Yeni Broşürleri ve Kıbrıs Rum Mücahitler Derneğinin Bildirgesi.....	257
Rumların Turunçlu Köyü Türklerine Yaptıkları Toplu Saldırı.....	259
25 Mart Münasebetiyle Rum Tahriklerinin Artması, Cumhurbaşkanı Makarios'un Konuşması ve Kıbrıs Rum Mücahitler Cemiyetinin Bildirisi.....	260
Bayraktar ve Ömeriye Camilerinin Rumlar Tarafından Bombalarla Havaya Uçurulması.....	260
Cumhurbaşkanı Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük'ün Cumhurbaşkanı Makarios'a Gönderdiği Protesto Telgrafı.....	261
Cumhurbaşkanı Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük ve TCM Başkanı Rauf R. Denктаş Tarafından Yayınlanan Ortak Bildiri.....	261

Türkiye Hükümetinin Camilerin Bombalanması Olayıyla İlgili Olarak Yayınladığı Bildiri.....	262
Camilerin Bombalanması Olayının TBMM’de Görüşülmesi.....	263
Cumhurbaşkanı Makarios’un Beyanatı.....	265
İçişleri Bakanı Polikarpos Yorgacis’in Beyanatı.....	265
Türk Cemaat Meclisi Başkanı Rauf R. Denктаş’ın İçişleri Bakanı Polikarpos Yorgacis’e Cevabı.....	265
T.C. Devlet Bakanı ve Dışişleri Bakan Vekili T. Feyzioğlu’nun Bomba Olayıyla İlgili Olarak Senatoda Yaptığı Konuşma.....	266
T.C. Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Hasan İstinyeli’nin Kıbrıs İçişleri Bakanı Polikarpos Yorgacis’in Demeciyle İlgili Beyanatı.....	267
Bombalama Olayıyla İlgili Diğer Tepkiler.....	267
Lefkoşa Aykasiyanos Rum İlkokulunda Rumlarca Çıkarılan Kasıtlı Yangın ve Tahrikler.....	269
EOKA Tedhiş Örgütünün Faaliyete Geçişinin Yıl Dönümü Münasebetiyle Yapılan Yeni Rum Tahrikleri.....	271
Rum Tahrikleri Karşısında Kıbrıs Türk Liderliğinin Tutumu.....	272
Kıbrıs Haberler Ajansının Hazırlayıp Dış Ülkelere Gönderdiği Yazı ve Türklerin Tepkisi.....	273
TCM Basın Bülteni’ne Göre Türk-Rum Anlaşmazlığının Nedenleri....	274
Yabancı Basın Mensuplarının “Kıbrıs’taki Durum” ile İlgili Soruları ve Verilen Cevaplar.....	275
Sordular-Cevap Verdik.....	275
Rumca Eleftheria Gazetesinin İddiası ve TCM Basın Bülteni’nin Bu İddiaya Cevabı.....	279
The Week Dergisinin Kıbrıs Türklerinin Durumu ile İlgili İlginç Yazısı.....	280
Cumhurbaşkanı Makarios’un Tahrik Edici Konuşmaları ve Türklerin Tepkisi.....	281
ABD Başkan Yardımcısı Lyndon Johnson’un Kıbrıs’ı Ziyareti ve Rum Tahrikleri.....	282
Cumhurbaşkanı Makarios’un Tahrik Edici Konuşmalarına Devam Etmesi.....	283
Türk Cemaat Meclisinin III. Çalışma Yılına Girmesi Münasebetiyle TCM Başkanı Rauf R. Denктаş’ın Yaptığı Konuşma.....	283
TCM Başkanı Rauf R. Denктаş’ın Yazıhanesinin Rumlar Tarafından Bombalanması (17 Eylül 1962).....	284
TCM Üyesinin Rum Polislerce Dövülmesi ve İçişleri Bakanı Yorgacis’in Beyanatı.....	285
Cumhurbaşkanı Makarios’un Beyanatı ve TCM Başkanı Rauf R. Denктаş’ın Cevabı.....	285
Rumların 28 Ekim 1940’ın Yıl Dönümü Münasebetiyle Tahrik Hareketleri ve TCM Başkanı Rauf R. Denктаş’ın Makarios’u Yeniden İkazı.....	287

TCM Başkanı Rauf R. Denктаş'ın T.C. Lefkoşa Büyükelçisi Mazhar Özkol'a Sunduğu Muhtıra (19 Kasım 1962)	288
Türk Halkının Karşılaştığı Güçlükler Hakkında Kısa Bir Muhtıra (19 Kasım 1962).....	288
1. Cumhurbaşkanlığı.....	289
2. Cumhurbaşkanı Yardımcılığı.....	289
3. Dâhiliye Vekâleti (İçişleri Bakanlığı).....	290
4. Hariciye Vekâleti (Dışişleri Bakanlığı)	290
5. Maliye Vekâleti.....	290
6. Adalet Vekâleti.....	290
7. Çalışma ve Sosyal Sigorta Vekâleti.....	291
8. Ticaret ve Endüstri Vekâleti.....	291
9. Münakalet ve Nafia Vekâleti (Ulaştırma ve Bayındırlık Bakanlığı)..	291
10. Ziraat ve Tabii Kaynaklar Vekâleti.....	291
11. Sağlık Vekâleti.....	291
12. Müdafaa Vekâleti (Savunma Bakanlığı).....	291
Bakanlar Kurulu.....	291
Özel Konular.....	292
Rumlar Tarafından Bombalanarak Tahrip Edilen Bayraktar Türbesi'nin Yeniden Açılışı (25 Aralık 1962)	292
1963 Yılı ve Kıbrıs Cumhuriyeti'nin Sonu.....	293
Kıbrıs Türk Liderliğinin T.C. Lefkoşa Büyükelçisi'ne Sunduğu Gizli Rapor (3 Ocak 1963)	293
Siyasi Durum Gittikçe Kritikleşmektedir.....	294
Kıbrıs Sorununun TBMM'de Görüşülmesi.....	296
Kıbrıs Rum Mücahitler Cemiyetinin Bildirisi.....	298
Kıbrıs Konusunun Ana Vatan Cumhuriyet Senatosunda Görüşülmesi.....	299
Türk Semtlerinin Rum Polislerince Kordon Altına Alınması ve Bayraktar Camisi ve Türbesi'nin Yeniden Bombalanarak Tahrip Edilmesi.....	299
Bayraktar Camisi'nin Yeniden Bombalanması Münasebetiyle Türk Öğrencilerin Nümayiş Girişimleri ve TCM Başkanı Rauf R. Denктаş'ın Konuşması.....	301
T.C. Dışişleri Bakanı'nın Bayraktar Olayıyla İlgili Demeci.....	301
Türk Şehitleri Abidesi'nin Açılış Töreni Nedeniyle Yapılan Konuşmalar.....	302
Cumhurbaşkanı Makarios'un Anayasa'ya Aykırı Konuşması.....	303
TCM Başkanı R. R. Denктаş'ın Makarios'a Gönderdiği Mektup, Cumhurbaşkanı Makarios ve İçişleri Bakanı P. Yorgacis'in Beyanatları.....	304
İçişleri Bakanı Yorgacis'in Konuşması ve TCM Sözcüsü'nün Cevabı.....	305

Pertev Paşa Türbesi'nin Rumlar Tarafından Tahrip Edilmesi.....	306
25 Mart ve Artan Rum Tahrikleri.....	306
Cumhurbaşkanı Makarios'un Anayasa'yı Ayaklar Altına Alan Demeci ve Türk Liderliğinin Cevabı.....	307
1 Nisan Nedeniyle Rum Liderlerinin Beyanatları ve Örgütlerin Bildirileri.....	308
Rum Liderlerin Beyanatlarına Verilen Cevaplar.....	309
T.C. Dışişleri Bakanı Feridun Cemal Erkin'in Makarios'a Sert İhtarı..	310
Rum Basını ve Dışişleri Bakanı Spiros Kiprianu'nun T.C. Dışişleri Bakanı F. C. Erkin'in Konuşmasına Saldırıları.....	314
Üç Kıbrıslı Türk Bakan'ın Rum Dışişleri Bakanı'na Tavsiyesi.....	315
Dr. Fazıl Küçük ve Rauf R. Denктаş'ın Rum Liderlerine Karşılık Veren Sert Beyanatları.....	315
Kıbrıs Türklerinin Dışişleri Konusunda Anayasa Mahkemesine Başvurmaları.....	316
Cumhurbaşkanı Makarios'un Anayasa'nın Tadil Edilmesiyle İlgili Demeci.....	316
T.C. Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü'nün Rum Dışişleri Bakanı Spiros Kiprianu'ya Cevabı ve Kiprianu'nun Demeci.....	317
TCM Başkanı R. R. Denктаş'ın Rum Liderliğini Yeniden İkazı.....	317
ABD ve İngiltere Dışişleri Bakanlarının Ankara Ziyareti ve Kıbrıs Konusunun Ele Alınması.....	318
Rumların Türk Mabetlerine Yeni Saldırıları.....	318
Cumhurbaşkanı Makarios'un Tahrik Edici Konuşmalarını Sürdürmesi...	318
TM Başkanı Glafkos Klerides'in Anayasa'yı Değıştirme Teklifi ve TCM Başkanı Rauf R. Denктаş'ın Bu Teklife Yanıtı.....	319
Rum Semtinde Bir Türk Seyyar Satıcının Saldırıya Uğraması.....	320
Rum ve Türk Liderlerin Karşılıklı Beyanatları.....	320
Kıbrıs'taki Olaylarla İlgili Ankara Radyosunun Yorumu.....	321
Türkiye'nin Kıbrıs'a Nota Vermesi ve Rumlar Tarafından Reddedilmesi.....	323
Cumhurbaşkanı Makarios'un Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasası'nın Değıştirileceği Yönündeki Açıklaması.....	324
Mahi-Fileleftheros ve Solcu Haravgi Rum Gazetelerine Göre Rumların Gerçek Niyetleri.....	325
Türk Tutumu.....	326
Cumhurbaşkanı Makarios'un Kışkırtıcı Beyanatları ve TCM Başkanı Rauf R. Denктаş ile T.C. Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü'nün Demeçleri.....	330
Cumhurbaşkanı Makarios'un Kıbrıs İç Sorunlarına Müdahale Edilmemesine İlişkin Beyanattı ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük'ün Demeci.....	332
İçişleri Bakanı'nın Mücadeleye Devam Edecekleri Yönündeki Beyanattı ve Türk Liderliđi Tarafından İstifaya Çağırılması.....	333

T.C. Dışişleri Bakanı'nın Kıbrıs Konusundaki Yeni Beyanatı.....	333
Rumların Türklere Yeni Saldırıları.....	333
Kıbrıs'ta Düzenlenen "Asya-Afrika Dayanışma Hareketi" Konferansı ve Rum Tahrikleri (10-11 Eylül 1963).....	335
Cumhurbaşkanı Makarios'un Huzur Bozucu Konuşmalarına Devam Etmesi ve TCM Başkanı Rauf R. Denктаş'ın Demeci.....	336
Cumhurbaşkanı Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük'ün Kanada Radyosuna Verdiği Demeç.....	339
Cumhurbaşkanı Makarios'un Niki Gazetesine Verdiği Demeç.....	342
TBMM'de Kıbrıs'la İlgili Konuşmalar.....	342
TCM Başkanı R. R. Denктаş'ın Ajans Türk'e Verdiği Özel Demeci....	342
Eski EOKA'cıların Enosisi Gerçekleştirmek Amacıyla Birleşmesi.....	344
Türkiye Basını, Cumhurbaşkanı Başpiskopos Makarios'u Uyarıyor...	345
Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı İsmet İnönü'nün Beyanatı.....	347
28 Ekim 1940 Tarihinin Yıl Dönümü Münasebetiyle Yapılan Yeni Rum Tahrikleri.....	347
Lefkoşa'da ATATÜRK Heykeli'nin Dikilmesi Rumların Tepkisi (29 Ekim 1963).....	347
TM Başkanı Glafkos Klerides'in Anayasa Değişikliği Konusunda Kanada Radyosuna Verdiği Demeç	349
Kıbrıs Türk Toplum Liderliğinin T.C. Lefkoşa Büyükelçiliğine Sunduğu "Kıbrıs'taki Son Durum" Hakkındaki Gizli Rapor.....	350
Son Durum.....	350
Makarios'un Anayasası'nın Revizyona Tabi Tutulmasıyla İlgili Eleftheria Gazetesine Verdiği Demeç.....	352
Rum Yetkililerin "Anayasa'nın Tadili" Konusundaki Demeçleri Üzerine Türk Liderlerinin Açıklamaları.....	353
Cumhurbaşkanı Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük'ün İngiliz Yüksek Komiseri Sir Arthur Clark ile Görüşmesi.....	356
Cumhurbaşkanı Makarios'un Anayasa'yı Değiştirmek İçin Resmen Başvuruda Bulunması.....	356
Makarios'un Ültimatomu.....	359
Devletin Muntazam Çalışmasını ve Toplumlar Arası Bazı Sürtüşme Nedenlerini Ortadan Kaldırmak İçin Alınmasını Önerdiğim Önlemler...	359
1- Cumhurbaşkanı ve Cumhurbaşkanı Muavini'nin Veto Hakkından Vazgeçmesi.....	360
2- Başkan'ın Yokluğunda ve Geçici Olarak Görevini İfa Edemediğinde Kendisine Cumhurbaşkanı Muavini'nin Vekâlet Etmesi.....	361
3- Temsilciler Meclisinin Rum Başkanı ve Türk Başkan Yardımcısı'nın Bütün Meclis Tarafından Seçilmesi ve Şimdi Olduğu Gibi Başkan'ın Rum Üyeler, Başkan Yardımcısı'nın da Türk Üyeler Tarafından Seçilmemesi.....	362

4- Temsilciler Meclisi Başkan Yardımcısı, Başkan'ın Geçici Yokluğunda Ona Vekâlet Edebilmeli.....	362
5- Meclisin Yasa Yapmasında Ayrı Çoğunluk Gerektiren Anayasa Hükümlerinin Kaldırılması.....	363
6- Birleşik Belediyeler Kurulması.....	364
7- Mahkemelerin Birleştirilmesi.....	366
8- Güvenlik Kuvvetlerinin Polis ve Jandarma Olarak İkiye Ayrılmasından Vazgeçilmesi.....	367
9- Güvenlik ve Savunma Güçlerinin Sayısının Bir Yasa ile Belirlenmesi.....	368
10- Kamu Hizmetlerinde ve Ordudaki Rum ve Türk Sayı Oranı, Rum ve Türk Nüfus Oranlarına Göre Değiştirilmeli.....	368
11- Amme Hizmeti Komisyonu Üyelerinin Sayısının 10'dan 5'e İndirilmesi.....	370
12- Amme Hizmeti Komisyonunun Bütün Kararlarının Basit Çoğunlukla Alınması.....	371
13- Rum Cemaat Meclisinin Dağıtılması.....	371
Makarios'un Sunduğu Değişiklik Önerisine Karşı Kıbrıs Türk Toplumunu ve Türkiye'nin Tutumları.....	374
Cumhurbaşkanı Makarios ile İngiltere Dışişleri Bakanı Sözcüsü'nün Konuyla İlgili Açıklamaları.....	378
Makarios'un Anayasa'yı Revizyon Teklifine Türk Basınından Tepkiler.....	378
EOKA Tedhişçisi Markos Dragos'un Heykelinin Bombalanması ve Rum Tahrikleri.....	383
Kıbrıs Millî Türk Birliğinin Heykele Yapılan Saldırısı Kınaması ve Rum Tahrikleri.....	384
EOKA Mücahitler Cemiyetinin Bildirgesi.....	384
Rum Öğrencilerin Taşkınlıkları ve Türk Basını.....	385
Türlere Karşı Yapılan Baskınlar, Dövmeler ve Tahrikler Çoğalıyor..	388
Kıbrıs Televizyonunda Rum Tahrikleri ve Türklerin Tepkileri.....	390
Rum Milletvekili ve Eski EOKA'cı Nikos Koşşis'in Konuşması.....	392
Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığının Kıbrıs'la İlgili Açıklaması...	393
Rum Tahrikleri Son Safhada.....	395
Rumların Türk Semtlerini Kordon Altına Alarak Tatbikat Yapmaları...	396

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Rum Saldırıları Sonucu Cumhuriyet'in Yıkılışı ve Cumhuriyet Devri'nde Tarafların Tutum ve Davranışları.....	399
1. Rum Saldırıları ve Cumhuriyet'in Yıkılışı.....	399
Tahtakale Türkleri Taciz Ediliyor.....	399
Tahtakale'nin Geçmişi.....	400
Rumlar Semte Sızıyor.....	400
EOKA'nın Saldırıları.....	400

Sindirme Planları.....	401
İlk Olay Nasıl Cereyan Etti?	401
Sinirler İyice Gergin.....	401
Cemal Zannederek Rum' u Vurdular.....	401
Küfürler Yağdırıyorlar.....	402
Önlemler Alıyorduk.....	402
Tahtakale' de Türklerle Rumlar Arasında Büyük Kavga Çıkmıştır. Acele Oraya Gidiniz.....	402
Halk Birikiyor.....	403
Telsiz Mesajı.....	403
Silahlı Alıp Kaçtı.....	404
21 Aralık Faciası ve Sonrası.....	404
İki Şehit ve Dört de Yaralı Var.....	404
Ateşe Devam Ediliyor.....	404
Olayın Bana İntikali.....	405
Yorgacis' i Aradım.....	405
Baf Kapısı Polisindeyiz.....	405
Şiddetli Tartışma, Gergin Hava.....	406
İyice Şaşırdılar.....	406
Makarios' u Arayınız.....	406
Zaman Kazanmak.....	407
Tahrikler Son Haddinde.....	407
İki Yaralı Daha.....	407
Makarios' la Toplantı.....	407
2. Cumhuriyet' in Üç Yıllık Süresinde Kıbrıs Türklerinin ve Rumlarının Tutum ve Davranışları.....	409
3. Cumhuriyet Devri' nde Garantör Devletlerden Yunanistan ve İngiltere' nin Kıbrıs Siyaseti.....	411
Yunanistan' ın Tutumu (1960-1963).....	411
İngiltere' nin Tutumu (1960-1963).....	412
Sonuç.....	412
EKLER.....	425
RESİMLER.....	605
BİBLİYOGRAFYA.....	631